

PRESUDA SUDA

14. srpnja 1976. (*)

U predmetu 13/76,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u koji je Sudu uputio Giudice Conciliatore, Rovigo, (sudac izmiritelj u Rovigu, Italija) u postupku koji se vodi pred njim između

GAETANA DONE

i

MARIJA MANTERA

o tumačenju članaka 7., 48. i 59. Ugovora o EEZ-u,

SUD,

u sastavu: R. Lecourt, predsjednik, H. Kutscher i A. O'Keeffe, predsjednici vijeća, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, M. Sørensen i F. Capotorti, suci,

nezavisni odvjetnik: A. Trabucchi,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću



PRESUDU

- 1 Rješenjem od 7. veljače 1976., koje je zaprimljeno u tajništvu Suda 13. veljače 1976., Giudice Conciliatore, Rovigo (sudac izmiritelj u Rovigu) uputio je Sudu na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u razna prethodna pitanja o tumačenju članaka 7., 48. i 59. Ugovora.
- 2 Prvim dvama pitanjima želi se saznati dodjeljuje li se člancima 7., 48. i 59. Ugovora svim državljanima država članica Zajednice pravo na pružanje usluga bilo gdje u Zajednici i, posebno, imaju li to isto pravo i nogometaši u slučaju kada njihove usluge imaju prirodu plaćenog zanimanja.
- 3 Ako je odgovor na ova dva pitanja potvrđan, trećim pitanjem se u biti traži da Sud odluči može li se na gore navedeno pravilo pozvati kako bi se spriječila primjena

proturječnih pravila koja je donio sportski savez nadležan za nadzor nogometa na državnom području države članice.

- 4 Ukoliko se na prva tri pitanja odgovori potvrdno, četvrtim pitanjem od Suda se traži odgovor na pitanje može li se na dotično pravo izravno pozivati pred nacionalnim sudovima i trebaju li ga ti sudovi štiti.
- 5 Ova su se pitanja pojavila u okviru spora između dvojice talijanskih državljana u vezi s usklađenošću s gore navedenim člancima Ugovora određenih odredaba Pravila talijanskog nogometnog saveza, na temelju kojih samo igrači koji su članovi tog saveza mogu sudjelovati na utakmicama kao profesionalni ili poluprofesionalni igrači, pri čemu je članstvo u tom svojstvu u načelu otvoreno samo za igrače s talijanskim državljanstvom.
- 6 (1) Člankom 7. Ugovora predviđa se da je unutar područja primjene Ugovora zabranjena svaka diskriminacija na temelju državljanstva.

Za zaposlene osobe i osobe koje pružaju usluge, ovo je pravilo provedeno člancima 48. do 51. i 59. do 66. Ugovora te mjerama institucija Zajednice donesenima na temelju tih odredaba.
- 7 Posebno što se tiče radnika, člankom 48. predviđa se da sloboda kretanja podrazumijeva ukidanje svake diskriminacije na temelju državljanstva među radnicima iz država članica u vezi sa zapošljavanjem, primicima od rada i ostalim uvjetima rada.
- 8 Na temelju članka 1. Uredbe Vijeća br. 1612/68 od 15. listopada 1968. o slobodi kretanja radnika unutar Zajednice (SL L 257, 19.1.1968., str. 2.), svaki državljanin države članice, bez obzira na svoje mjesto boravišta, „ima pravo prihvatiti zaposlenje i obavljati posao kao zaposlena osoba na državnom području druge države članice”[neslužbeni prijevod].
- 9 U pogledu slobode pružanja usluga u Zajednici, člankom 59. predviđa se da se ukidaju ograničenja koja postoje u ovom području u odnosu na državljane država članica s poslovnim nastanom u državi Zajednice koja nije država osobe kojoj su usluge namijenjene.
- 10 U skladu s trećim stavkom članka 60., osoba koja pruža neku uslugu može, u svrhu pružanja te usluge, privremeno obavljati svoju djelatnost u državi u kojoj se usluga pruža, i to prema istim uvjetima koje ta država propisuje za svoje državljane.
- 11 Iz prethodnog proizlazi da je nespojiva s pravilima Zajednice svaka nacionalna odredba kojom se djelatnost obuhvaćena člancima 48. do 51. ili 59. do 66. Ugovora ograničava državljanima samo jedne države članice.
- 12 (2) Uzimajući u obzir ciljeve Zajednice, bavljenje sportom podliježe pravu Zajednice samo u mjeri u kojoj predstavlja gospodarsku djelatnost u smislu članka 2. Ugovora.

To je slučaj s djelatnošću profesionalnih ili poluprofesionalnih nogometaša, koji rade za plaću ili pružaju usluge uz naplatu.

- 13 Kada su takvi igrači državljani jedne države članice, na njih se u svim drugim državama članicama primjenjuju odredbe prava Zajednice u vezi sa slobodom kretanja osoba i pružanja usluga.
- 14 Međutim, tim odredbama ne protivi se donošenje pravila ili usvajanje prakse kojima se strani igrači isključuju iz sudjelovanja u određenim utakmicama zbog razloga koji nisu ekonomske prirode i koji se odnose na posebnu prirodu i kontekst takvih utakmica te se stoga tiču samo sporta kao takvog, kao na primjer, utakmice između nacionalnih reprezentacija iz različitih zemalja.
- 15 Ovo ograničenje područja primjene odredaba o kojima je riječ mora, međutim, ostati ograničeno na svoj pravi cilj.
- 16 Na nacionalnom je sudu da, uzimajući u obzir gore navedeno, utvrdi prirodu djelatnosti o kojoj treba dati ocjenu.
- 17 (3) Kako je Sud već odlučio u svojoj presudi od 12. prosinca 1974., *Walrave/Union Cycliste Internationale*, C-36/74, Zb., str. 1405., zabrana diskriminacije na temelju državljanstva ne primjenjuje se samo na djelovanje javnih tijela, nego također i na pravila bilo kakve druge prirode čiji je cilj skupno uređivanje plaćenih zaposlenja i usluga.
- 18 Iz navedenog slijedi da nacionalni sud pri ocjeni valjanosti ili učinaka određene odredbe uključene u pravila sportske organizacije mora uvažiti odredbe članaka 7., 48. i 59. Ugovora, koje su po svojoj prirodi obvezne.
- 19 Stoga na upućena pitanja treba odgovoriti da propisi ili nacionalna praksa, čak i ako ih je donijela sportska organizacija, kojima se pravo na sudjelovanje u nogometnim utakmicama u svojstvu profesionalnog ili poluprofesionalnog igrača ograničava samo na državljane predmetne države članice nisu u skladu s člankom 7. i, ovisno o slučaju, s člancima 48. do 51. ili 59. do 66. Ugovora, osim ako se takvim propisima ili praksom strane igrača isključuje iz sudjelovanja u određenim utakmicama zbog razloga koji nisu ekonomske prirode i koji se odnose na posebnu prirodu i kontekst takvih utakmica te se stoga tiču samo sporta kao takvog.
- 20 (4) Kako je Sud već odlučio u svojim presudama od 4. prosinca 1974. (*Van Duyn/Home Office*, C-41/74, Zb., str. 1337.) i 3. prosinca 1974. (*Van Binsbergen/Bestuur van de Bedrijfsvereniging voor de Metaalnijverheid*, C-33/74, Zb., str. 1299.), članak 48., s jedne strane, te članak 59. prvi stavak i članak 60. treći stavak Ugovora, s druge strane – posljednje dvije odredbe barem u mjeri u kojoj se njima želi ukinuti svaka diskriminacija osobe koja pruža usluge zbog njezinog državljanstva ili zbog činjenice da ima boravište u državi članici koja nije država članica u kojoj se pruža usluga – imaju izravan učinak na pravne poretke država članica te se njima osobama daju prava koja nacionalni sudovi trebaju štiti.

Troškovi

- 21 Troškovi Komisije Europskih zajednica, koja je Sudu podnijela svoja očitovanja, ne nadoknađuju se, a budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke

glavnog postupka pred Giudice Conciliatore, Rovigo, (sudac izmiritelj u Rovigo) na njemu je da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD,

odgovarajući na pitanja koja mu je Giudice Conciliatore, Rovigo (sudac izmiritelj u Rovigo) uputio rješenjem od 7. veljače 1976., odlučuje:

- 1. Propisi ili nacionalna praksa, čak i ako ih je donijela sportska organizacija, kojima se pravo na sudjelovanje u nogometnim utakmicama u svojstvu profesionalnog ili poluprofesionalnog igrača ograničava samo na državljane predmetne države članice, nisu u skladu s člankom 7., i ovisno o slučaju, s člancima 48. do 51. ili 59. do 66. Ugovora, osim ako se takvim propisima ili praksom strane igrača isključuje iz sudjelovanja u određenim utakmicama zbog razloga koji nisu ekonomske prirode i koji se odnose na posebnu prirodu i kontekst takvih utakmica te se stoga tiču samo sporta kao takvog.**
- 2. Članak 48., s jedne strane, te članak 59. prvi stavak i članak 60. treći stavak Ugovora, s druge strane – posljednje dvije odredbe barem u mjeri u kojoj se njima želi ukinuti svaka diskriminacija osobe koja pruža usluge zbog njezinog državljanstva ili zbog činjenice da ima boravište u državi članici koja nije država članica u kojoj se pruža usluga – imaju izravan učinak na pravne poretke država članica te se njima osobama daju prava koja nacionalni sudovi trebaju štiti.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 14. srpnja 1976.

[Potpisi]

*Jezik postupka: talijanski